

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 176/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

zastúpeného JUDr. Rastislavom Koutunom, advokátom, Šoltésovej 2, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Tpo 5/2023 zo 7. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenia práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tpo 5/2023 zo 7. februára 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal prepustiť ho bezodkladne z väzby na slobodu. Domáha sa tiež primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 000 eur a náhrady trov konania.

2. Uznesením vyšetrovateľa zo 7. decembra 2022 bolo sťažovateľovi a ďalším osobám vznesené obvinenie zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 3, ods. 4 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

3. Uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 Tp 141/2022 z 9. decembra 2022 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Okresný súd podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu dohľadom mediačného a probačného úradníka nenahradil.

4. Dňa 15. decembra 2022 sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu, resp. o nahradenie väzby prostredníctvom zariadenia na monitorovanie pohybu a určenie polohy za súčasného dohľadu probačného a mediačného úradníka.

5. Okresný súd uznesením č. k. 4 Tp 151/2022 zo 16. januára 2023 žiadosť sťažovateľa podľa § 79 ods. 3 v spojení s § 72 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zamietol. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka zamietol.

6. Okresný súd považoval žiadosť sťažovateľa za nedôvodnú vzhľadom na to, že od posledného rozhodnutia o väzbe nedošlo k takej zmene, ktorá by odôvodňovala iný právny záver. Z doteraz zabezpečených a vykonaných dôkazov dospel k záveru o existencii dôvodného podozrenia, že vyšetrowaný skutok sa stal, vykazuje znaky špecifikovaného trestného činu a že tento skutok spáchal sťažovateľ. V neprospech sťažovateľa svedčí výpoveď svedkyne [REDACTED]. Z prepisov telekomunikačnej prevádzky vyplýva, že sťažovateľ sa so spoluobvinenými poznal a mal sa v určitej miere aj on podieľať na prechovávaní a distribúcií drog, a to v rámci identifikovanej drogovej distribučnej siete. Sťažovateľ sa mal na distribúciu drog podieľať dlhší čas, a to takmer na dennej báze, v rámci distribučnej siete známej obchodovaním s drogami. Prísľub zamestnania sťažovateľa nepovažoval za relevantný vzhľadom na to, že aj v čase, keď sa mal dopúšťať predmetného konania, bol dlhodobo zamestnaný, pričom ani toto zamestnanie a pravidelný príjem mu v konaní nezabránili. Týmito okolnosťami sú dané dôvody preventívnej väzby.

7. Od posledného rozhodovania o väzbe sťažovateľa (9. december 2022) nedošlo k nijakej zmene dôkaznej situácie, a to ani k oslabeniu dôvodov väzby. Skutkový a právny stav sa nezmenil. Okresný súd však poukázal na naplánované úkony prípravného konania – 24. januára 2023 majú byť vypočutí 4 svedkovia, do 31. januára 2023 má byť vyhotovený finančný profil sťažovateľa, do 28. februára 2023 má byť uskutočnené finančné vyšetrowanie. Rovnako tak má byť pribratý znalec na vyšetrowanie závislosti sťažovateľa od návykových látok. Priebežne majú byť vypočuté vytipované osoby v procesnom postavení svedkov. Z uvedených skutočností možno odvodiť ďalší priebeh vyšetrowania, pričom tieto skutočnosti nenaznačujú stagnáciu vyšetrowania.

8. Okresný súd dospel k záveru o nemožnosti nahradiť väzbu miernejšími prostriedkami s prihliadnutím na osobu sťažovateľa, povahu prejednávaného prípadu a na vymedzené skutkové okolnosti. Dohľad probačného a mediačného úradníka nie je nepretržitý, „*preto by nebolo možné efektívne zabrániť obvinenému v pokračovaní v konaní, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie, a to ani v prípade monitorovania technickými prostriedkami, kedy by bola zistiteľná len poloha obvineného, ale nie konanie, resp. činnosť, ktorú by vykonávali.*“.

9. Proti uzneseniu okresného súdu zo 16. januára 2023 podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd napadnutým uznesením zo 7. februára 2023 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

10. Krajský súd konštatoval pretrvávajúce dôvodné podozrenie, že vyšetrowaný skutok sa stal, že naďalej vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu a stále existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal sťažovateľ. Tiež konštatoval, že dôvodné podozrenie, že sťažovateľ sa dopustil vyšetrowaného skutku, „stagnuje“, keď po vzatí sťažovateľa do väzby zatiaľ nebol produkovaný dôkaz, ktorý by toto podozrenie prehlbil, avšak pôvodné podozrenie nebolo ani rozptýlené tak, aby to viedlo k záveru o neopodstatnenosti trestného stíhania. Poukázal pritom na výpovede obvinených [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], z ktorých vyplývalo, že sťažovateľ obvinenému [REDAKOVANÉ] opakovane dodal pervitín, ktorý nosil zo [REDAKOVANÉ], a tiež to, že mu [REDAKOVANÉ] dojednal odberateľa z [REDAKOVANÉ], za čo dostal [REDAKOVANÉ] od sťažovateľa províziu. Tieto skutočnosti aj v súčasnosti v hrubých rysoch vyplývajú z výpovede svedkyne [REDAKOVANÉ]. Na tomto dôkaznom základe krajský súd konštatoval, že trestné stíhanie sťažovateľa „nie je zjavne neopodstatnené, hoci jeho opodstatnenosť je vzhľadom na súčasnú dôkaznú situáciu hraničná.“

11. Pretrvávajúcu obavu z pokračovania v trestnej činnosti sťažovateľa v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku krajský súd konštatoval vzhľadom na to, že sťažovateľ sa dlhšiu dobu pohyboval v komunite obchodníkov s pervitínom. Jeho účasť v distribučnej sieti nemala byť nevýznamná z hľadiska rozsahu, keď je dôvodne podozrivý, že dodával pervitín menším dílerom a títo ho mali predávať konzumentom. Poukázal aj na existenciu indicie, že sťažovateľ mal prístup k osobám obchodujúcim s pervitínom vo väčšom rozsahu. Doteraz nebolo „zistené, že by bol obvinený zamestnaný, majetný alebo mal legálny pravidelný príjem, ktorý by mu umožňoval riadne živobytie, obvinený odmieta v tomto smere poskytnúť o sebe informácie. Preto vzhľadom na konštatovanú dôvodnosť podozrenia možno usúdiť, že predajom pervitínu si obstarával prostriedky na uspokojovanie životných potrieb po určitú dobu...“, čo vyvoláva obavu z pokračovania v trestnej činnosti. Toto konštatovanie je v súlade s judikatúrou ústavného súdu, podľa ktorej pri rozhodovaní o väzbe môže súd riziko páchania trestnej činnosti do budúcnosti len odhadovať (prognózovať).

12. Krajský súd akceptoval právny názor okresného súdu o nemožnosti nahradiť väzbu miernejšími prostriedkami, pričom uviedol, že aktuálne je potrebné dať prednosť ochrane spoločnosti pred ďalšou potenciálnou trestnou činnosťou sťažovateľa, a to „z dôvodu povahy rizika, ktoré hrozí na základe konštatovaného väzobného dôvodu. Spoločenská závažnosť distribúcie pervitínu je vzhľadom na jej dopad na životy konzumentov a ich rodín zásadná, a vzhľadom na nedostatok informácií o osobe obvinenej a o spôsobe jeho života, ktoré nie sú obsiahnuté ani v žiadosti o prepustenie z väzby, nie je možné žiadnym uchopiteľným spôsobom vyvážiť hroziace riziko uložením primeraných obmedzení obvinenému, ktoré by riziko eliminovali alebo aspoň minimalizovali.“. V aktuálnom štádiu konania je potrebné dať prednosť ochrane iných osôb pred šírením toxikománie pred realizáciou osobnej slobody sťažovateľa.

13. Krajský súd *ex officio* skúmal doterajší postup orgánov činných v trestnom konaní, pričom uviedol, že vo vzťahu k sťažovateľovi vyšetrowanie prebieha „hranične, čo je zatiaľ akceptovateľné vzhľadom na to, že v spoločnom konaní sú väzobne stíhané ďalšie 3 osoby. Dĺžka trvania vyšetrowania, ktorá v súčasnosti predstavuje 2 a pol mesiaca, sa nevyznačuje neprimeranosťou povahy prejednávanej veci.“. Na vymedzenom skutkovom základe krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa.

II.

Argumentácia sťažovateľa

14. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením, keďže toto uznesenie je odôvodnené rozporuplne a nedostatočne. Na základe krajským súdom konštatovaného skutkového stavu mal byť sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu. Krajský súd vyhodnotil v neprospech sťažovateľa to, že využil svoje právo nevypovedať. Takýto postup je podľa sťažovateľa ústavne neprípustný.

15. Sťažovateľ v prvom rade namieta, že ak krajský súd dospel k záveru o „hraničnosti“ trestného stíhania a jeho trvania, uvedený právny záver mal viesť k zrušeniu sťažnosťou napadnutého uznesenia, resp. k nahradeniu väzby.

16. Vyjadrenie krajského súdu, že sťažovateľ o sebe odmietol poskytnúť informácie, teda využil svoje zákonné právo nevypovedať, nemožno posudzovať na ťarchu sťažovateľa. Krajský súd uvedeným vyjadrením porušil čl. 50 ods. 2 ústavy, keď prezumpcia nevinoty zahŕňa aj právo nevypovedať a aj to, že neexistuje povinnosť dokazovať svoju nevinu. Sťažovateľ dosiaľ nebol trestaný, pričom v konaní o väzbe doteraz nebolo preukázané ani v rovine podozrenia, že si trestnou činnosťou zabezpečuje prostriedky na obživu.

17. Podľa sťažovateľa napadnuté uznesenie je rozporuplné a nepreskúmateľné. Konajúce súdy nenahradili väzbu aj s poukazom na nekritický postoj sťažovateľa k veci. Uvedený argument vedie k domnienke, že obmedzenie sťažovateľa na osobnej slobode je legitimizované tým, že sťažovateľ nevypovedal k vyšetrovanému skutku. Takýto postoj však v kontexte s právom na obhajobu je v rozpore so zákonom. Viedlo by to k tomu, že nahradenie väzby by nebolo možné v žiadnej veci, v ktorej obvinený popiera vinu. Z tohto hľadiska je odôvodnenie záveru o nenahradení väzby ústavne neakceptovateľné.

18. Sťažovateľ argumentuje, že *„vzhľadom na absenciu presvedčivej reakcie všeobecných súdov na konkrétnu skutkovú argumentáciu sťažovateľa nemožno uznesenie krajského súdu v predmetných častiach z ústavného hľadiska tolerovať. Ústavná neudržateľnosť spočíva v tom, že uznesenie krajského súdu je v prezentovaných intenciách odôvodnené nedostatočne.“*

19. Návrh na priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľ nijak osobitne neodôvodnil.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

20. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu. Napadnuté uznesenie nie je dostatočne odôvodnené, odôvodnenie je rozporuplné. Krajským súdom zistený skutkový stav odôvodňoval zrušenie uznesenia okresného súdu, resp. nahradenie väzby miernejšími prostriedkami.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, porušeniu čl. 50 ods. 2 ústavy a porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

21. Pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť

Európskeho súdu pre ľudské práva a tiež na judikatúru ústavného súdu (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07), podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru. Vychádzajúc z uvedeného, označené články ústavy a dohovoru sa na väzobné konanie nevzťahujú, pričom sú jednotlivé procesné záruky z označených článkov vyplývajúce inkorporované priamo do špeciálnych ustanovení čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru aplikovateľných na režim rozhodovania o väzbe.

22. Ústavný súd takto konštatuje nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a označenými článkami ústavy a dohovoru z dôvodu ich neaplikovateľnosti v predmetnej veci. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru:

23. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

24. Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05) vyplýva, že v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1 ústavy) je obsiahnuté aj právo obvineného podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú (resp. primeranú dobu) alebo byť prepustený počas konania. V označených ustanoveniach ústavy sú obsiahnuté obdobné práva ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (III. ÚS 227/03, III. ÚS 34/07, IV. ÚS 181/07, IV. ÚS 333/08, III. ÚS 54/2017, IV. ÚS 263/2018). Na konanie, ktorého predmetom je súdne preskúmanie zákonnosti väzby a existencie všetkých jej podmienok, je aplikovateľný čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavnosť postupu a rozhodnutia súdu v takomto type konania (vrátane ústavnosti dôvodov, na ktorých bolo založené rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby) skúma však ústavný súd aj z hľadiska garancií vyplývajúcich z čl. 5 ods. 3 dohovoru (I. ÚS 100/04, III. ÚS 220/04, IV. ÚS 181/07).

25. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti za väzbu a proti nej vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (III. ÚS 38/01, IV. ÚS 207/07, III. ÚS 115/08).

26. Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup či správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktoré viedli k záveru o existencii zákonného dôvodu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne prispôsobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03). Právomocou ústavného súdu je preskúmať zlučiteľnosť konkrétneho rozhodnutia väzobného súdu, ktorým je jednotliviec pozbavený slobody (v tomto prípade ponechaný vo väzbe, pozn.), s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

27. Súdne konanie v súvislosti s rozhodovaním o zákonnosti väzby musí poskytovať určité garancie procesnej povahy, ktoré sú vyjadrené v čl. 6 dohovoru. So zreteľom na to, že čl. 6 sa nevzťahuje na konanie a rozhodovanie o väzbe, procesné záruky tu uvedené nemožno bez ďalšieho uplatniť aj v prípade čl. 5 ods. 4 dohovoru, no určité základné procesné záruky sa musia poskytovať aj v konaní podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, i keď nemusia byť nutne rovnaké ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 6 dohovoru (II. ÚS 108/08, II. ÚS 266/2013, II. ÚS 175/2017).

28. Pri skúmaní ústavnej udržateľnosti právnych záverov krajského súdu v napadnutom uznesení sa ústavný súd v potrebnom rozsahu tiež oboznámil s uznesením okresného súdu zo 16. januára 2023, vychádzajúc z princípu jednoty odôvodnení prvostupňových rozhodnutí a rozhodnutí súdov v sťažnostnom (opravnom) konaní.

29. Odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu predstavuje podľa ústavného súdu dostatočný základ na jeho výrok, ktorým zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a nahradenie väzby miernejšími prostriedkami. Krajský súd v spojení s okresným súdom primeraným, logickým, zrozumiteľným a vyčerpávajúcim spôsobom sťažovateľovi objasnil, prečo bola jeho sťažnosť zamietnutá a prečo bolo potrebné zamietnuť žiadosť o prepustenie z väzby a tiež z akých dôvodov nebolo možné nahradiť väzbu, preto napadnuté uznesenie nie je zjavne neodôvodnené. Právne závery krajského súdu a okresného súdu nemožno považovať za arbitrárne, t. j. také, ktoré by nemali oporu v zákone, resp. popierali by podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Trestného poriadku. Z odôvodnenia uznesení okresného súdu a krajského súdu vyplýva, z akých dôkazov konajúce (väzobné) súdy odvodili záver o naplnení materiálnych dôvodov väzby a taktiež pretrvávajúcu existenciu dôvodov preventívnej väzby. Z uvedeného odôvodnenia vyplýva pluralita dôkazných prostriedkov (výsluchy spoluobvinených, výsluch svedkyne [REDACTED], prepisy telekomunikačnej prevádzky), ktoré odôvodňujú záver o naplnení materiálnych dôvodov väzby a existenciu dôvodov preventívnej väzby. Ústavný súd považuje za nadbytočné opakovať tieto dôvody, pričom odkazuje na súhrn

odôvodnení týchto uznesení vymedzený v tomto uznesení (bod I tohto uznesenia), prípadne na samotné uznesenie okresného súdu zo 16. januára 2023 a napadnuté uznesenie krajského súdu.

30. Sťažovateľ namietal rozporuplnosť a nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia, keď poukázal na konštatovanie o „hraničnosti“ svojho trestného stíhania. Ústavný súd neakceptoval túto námietku sťažovateľa. Uvedené konštatovania krajského súdu o hraničnosti opodstatnenosti trestného stíhania nemožno vytrhávať z kontextu, je potrebné ich vnímať v súvislostiach. Tieto konštatovania uviedol krajský súd pri hodnotení dôkaznej situácie a konkrétnych skutkových okolností, ktoré z týchto dôkazov vyplývajú. V súhrne krajský súd konštatoval, že od vzatia sťažovateľa do väzby sa dôkazná situácia nezmenila, t. j. nedošlo k prehlbeniu podozrenia, ale ani k jeho rozptýleniu. Uvedený stav považoval za hraničný, ale stále akceptovateľný vzhľadom na krátkosť prebiehajúceho vyšetrovania (2,5 mesiaca) a tiež vzhľadom na počet ďalších obvinených. Podľa ústavného súdu tieto právne závery je potrebné vnímať aj v kontexte s tou časťou odôvodnenia uznesenia okresného súdu, v ktorej tento vymedzuje ďalšie naplánované úkony a ďalšie naplánované dokazovanie a ich konkrétny harmonogram. Práve uvedené procesné úkony a dokazovanie môžu priniesť relevantnú zmenu dôkaznej situácie, a to buď v smere prehlbenia podozrenia proti sťažovateľovi, alebo, naopak, jeho rozptýlenie v takom rozsahu, že to povedie prípadne k prepusteniu sťažovateľa na slobodu alebo k nahradeniu väzby miernejšími prostriedkami.

31. Nemožno akceptovať ani námietku sťažovateľa, že krajský súd vyhodnotil v jeho neprospech využitie práva nevypovedať. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zjavné, že krajský súd konštatoval absenciu dostatočných skutkových zistení o zamestnaní, majetnosti a pravidelnom príjme sťažovateľa (v rámci odôvodnenia pretrvávania dôvodov preventívnej väzby), pričom uviedol, že tento skutkový stav je daný aj odmietnutím sťažovateľa poskytnúť o sebe v tomto smere informácie. Krajský súd jednoznačne konštatuje aktuálnu skutkovú situáciu, ktorá má podľa neho relevanciu aj k pretrvávaniu dôvodov preventívnej väzby (zaradenosť sťažovateľa do bežného života, legálne zdroje obživy a pod.), pričom uviedol aj to, že uvedená nejasnosť skutkového stavu je daná aj tým, že sťažovateľ nevypovedal ani v naznačených smeroch o sebe. V uvedenej formulácii krajského súdu ústavný súd neidentifikoval ani porušenie princípu prezumpcie neviny a ani žiadnu formu znevýhodnenia alebo sankcionovania zo strany krajského súdu pre využitie práva nevypovedať.

32. Nemožno akceptovať ani námietku sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení nemožnosti nahradenia väzby miernejšími prostriedkami. Okresný súd totiž vo svojom uznesení poukázal na nedostatočnú povahu dohľadu probačným a mediačným úradníkom, resp. technického zariadenia na monitorovanie pohybu vo vzťahu k povahe skutku, ktorý sa sťažovateľovi kladie za vinu. Krajský súd navyše ešte poukázal na povahu vyšetrovaného skutku a z toho vyplývajúcu nutnosť uprednostniť ochranu iných osôb pred šírením toxikománie pred osobnou slobodu sťažovateľa. Z uvedeného je zjavné, že konajúce súdy neodôvodnili nemožnosť nahradenia väzby nekritickým postojom sťažovateľa k vyšetrovanej veci tak, ako to namietal sťažovateľ. Krajský súd totiž konštatoval, že absencia bližších informácií o sťažovateľovi a spôsobe jeho života (aj v dôsledku využitia jeho práva nevypovedať) znemožňuje v aktuálnej situácii dôsledne vyhodnotiť riziká spojené s nahradením väzby, resp. účinnosť miernejších prostriedkov pri eliminácii rizík. Nepochybne je právom sťažovateľa nevypovedať. Na druhej strane uvedená stratégia môže mať aj prípadné negatívne dopady na samotného obvineného, ktorý sa rozhodne

použiť toto právo, napr. aj nedostatok relevantných informácií na posúdenie účinnosti a efektívnosti miernejších opatrení nahradzujúcich väzbu. Každá obhajobná stratégia prináša, resp. je spôsobilá priniesť pre obvineného určité výhody, avšak môže obvinenému priniesť aj riziká, prípadne konkrétne negatívne dopady, ktoré ale sú inherentné príslušnej obhajobnej stratégii a nie sú nevyhnutne dôsledkom postupu orgánov činných v trestnom konaní. Je vecou obvineného vyhodnotiť, ktorá obhajobná stratégia je pre neho výhodnejšia.

33. Sťažovateľove námietky takto neboli v súhrne spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu zo 16. januára 2023. Na tomto základe ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

34. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. marca 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu